

בש"פ 6264/18 - אלירן מאמוס נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6264/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

העורר: אלירן מאמוס

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה בתיק
מ"ת 9603-07-18 מיום 15.8.2018 שניתנה על ידי
כב' השופט אמיר טובי

תאריך הישיבה: כ"ד באלול התשע"ח (4.9.2018)

בשם העורר: עו"ד חוזה אביב
בשם המשיבה: עו"ד אפרת גולדשטיין

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' טובי) מיום 15.8.2018 במ"ת 9603-07-18, בה
הורה על מעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

1. ביום 4.6.2018 הוגש כתב אישום נגד העורר, שייחס לו עבירות של נסיון החזקה נשיאה והובלה של נשק, חבלה במזיד, פריצה לרכב, נסיון גניבה, התחזות כאדם אחר וידיעות כוזבות, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה.
- על פי הנטען, ביום 8.3.12018 התקשר העורר למשטרה ומסר ידיעה כוזבת על ריב שכנים, תוך שהתייצג בכזב כמי שגר בכתובת מסויימת. העורר עשה כן יחד עם שניים אחרים, עימם תיכנן וביצע את המעשים ולאחר שהשלושה הגיעו למקום כשהם מצויידים במוטות ברזל. בשל הדיווח, הגיעו שוטרים למקום, החנו את הניידת ועלו לדירה שאליה הפנה אותם העורר. באותה שעה יצאו השניים האחרים מרכבו של העורר שחנה בסמוך, ניפצו את שמשת הניידת במוטות הברזל ופרצו לתא המטען בכוונה לגנוב רובה, אולם הדבר לא עלה בידם משום שהרובה היה מחובר לניידת במנעול. השניים ברחו מן המקום, נכנסו לרכבו של העורר והשלושה נסעו מהמקום.
2. ביום 13.3.2018 נעצרו העורר והשניים האחרים כחשודים וביום 21.3.2018 שוחרר העורר בתנאים מגבילים, ובכללם מעצר בית מלא בביתו למשך תשעה ימים. שני המעורבים האחרים, לעומת זאת, לא שוחררו ובהמשך, לאחר שהוגש נגדם כתב אישום, נעצרו עד לתום ההליכים נגדם (להלן: התיק המקביל).
3. העורר הוא עד תביעה בתיק המקביל ובשל כך זומן להעיד. לאחר שעלה על דוכן העדים, הוכרז כעד עויין ונמנע מלהתייצב לישיבה הבאה אליה זומן, ביום 31.5.2018. לאחר שכשלו הנסיונות לאתר את העורר, הוצא נגדו צו הבאה, מכוחו נעצר ביום 4.7.2018, מעצר שהוארך בהסכמתו עד לתום עדותו בתיק המקביל. באותו יום הגישה המשיבה בקשה למעצרו עד לתום ההליכים בתיק המתנהל נגדו בטענה כי עבירות הנשק המיוחסות לו מקימות חזקת מסוכנות וכן כי קיים חשש ממשי להתחמקותו מהליכי שפיטה ולשיבוש מהלכי משפט והשפעה על עדים. בבקשתה עמדה המשיבה על נסיונות איתורו של העורר לאחר שלא התייצב למתן עדות, במהלכם נמלט מן השוטרים, נמנע מלפתוח את דלת ביתו בפני השוטרים ונעצר רק לאחר שהשוטרים פרצו לדירה תוך שמסר כי תכנן לברוח מהבית.
4. בהחלטה מיום 4.7.2018 הורה בית המשפט (כב' השופט א' פורת) על הארכת מעצרו של העורר עד להחלטה אחרת וביום 18.7.2018 לאחר שהתקיים דיון בבקשה לגופה, הורה על מעצרו של העורר מאחורי סורג וברזל עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. נקבע, כי התנהלות המשיב מעלה חשש ממשי להימלטותו מהדין גם בתיק המתנהל נגדו ולכן נדרש "מערך פיקוח שאין לגביו כל היסוס או תהייה", וכזה - אין. עוד נקבע כי אף שקיימת עילת מסוכנות הרי שבשים לב לכך שהעורר היה משוחרר מעל לשלושה חודשים בטרם נעצר, במהלכם לא הסתבך בדבר מה אחר, אין היא ברף המצדיק את מעצרו. בנוסף, נקבע דיון לשם בחינת חלופת מעצר שיציג העורר.
- ואכן, בדיון ביום 22.7.2018 נבחנה חלופת המעצר - מעצר בית בבית אחותו של העורר ותחת פיקוח שלה ושל גיסתו. החלופה נדחתה לגופה לנוכח התרשמות בית המשפט (כב' השופט א' לוי) כי חרף אמינות המפקחות אין הן סמכותיות כלפי העורר. יחד עם זאת, התבקש תסקיר שירות המבחן על מנת לבחון אפשרות למעצר באיזוק אלקטרוני בביתה של האחות ותחת פיקוחה ופיקוח הגיסה.
5. בתסקיר המעצר מיום 12.8.2018 - שלא צורף לערר - נמנע שירות המבחן מהמלצה לשחרור העורר ממעצר. זאת, בשל הערכה כי קיים סיכון גבוה להישנות עבירות דומות כמו גם להפרת תנאי שחרור על רקע מאפייניו האישיותיים, וכן בהיעדר חלופת מעצר ראויה (כאשר המפקחות המוצעות שנבחנו היו אחיותיו של העורר).

6. על רקע זה דחה בית המשפט (כב' השופט א' טובי), בהחלטתו מיום 15.8.2018, את הבקשה להורות על מעצרו של העורר באיזוק אלקטרוני. נקבע כי לא ניתן להתעלם מהתרשמות קצין המבחן ומקביעתו כי קיים סיכון גבוה להפרת תנאי שחרור על ידי העורר כמו גם ממסקנתו כי המפקחות המוצעות אינן מתאימות למילוי התפקיד.

על החלטה זו הוגש הערר שלפניי.

עמדות הצדדים

7. טענות העורר מופנות לכלל ההחלטות שהתקבלו בעניינו. נטען כי בית המשפט קמא (כב' השופט א' פורת) שגה בקביעה כי קיימת עילת מעצר של חשש להימלטות מאימת הדין, שכן לא ניתן לבססה רק על התנהגות העורר בתיק המקביל, בייחוד משלא ניתן משקל לנסיבות הקשות בהן היה נתון העורר ביחס לעדותו בתיק המקביל ולעובדה כי בשלב זה לא היה מיוצג בייצוג משפטי. כן נטען כי בית המשפט קמא התעלם מדברי המשיבה לפניו כי אם לא יתייצב העורר למשפטו שלו, תשקול האם לבקש את מעצרו עד לתום ההליכים. בנוסף, נטען כי גם בהחלטות העוקבות שניתנו לאחר החלטה זו נפלה שגיאה, משהשופטים נמנעו מלהתערב בקביעה זו. לחילופין, נטען כי ניתן להפיג את החשש מהימלטות בבטוחות כספיות וחיוב העורר להתייצב בתחנת משטרה מספר פעמים בשבוע.

8. המשיבה מצידה התנגדה לבקשה. לשיטתה, התסקיר מעלה כי אין ליתן אמון בעורר בנוסף להתנהגותו בתיק המקביל ואף אין חלופת מעצר הולמת.

דין

9. לאחר שעיינתי בערר ובנספחיו ושמעתי את טענות הצדדים, לא מצאתי ממש בטענות העורר כי נסיבות עניינו אינן מעלות עילה למעצר. כפי שציין בית המשפט קמא, עילת המעצר הרלוונטית היא החשש להימלטות מאימת הדין, וזאת מכח סעיף 21(א)(1) (א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק). הבסיס לחשש עולה מהתנהגות העורר בתיק המקביל, כמתואר בסעיפים 9-11 לבקשת המעצר עד תום ההליכים. בסיס זה קיבל חיזוק משמעותי מכח הערכת שירות המבחן, על רקע התרשמותו ממאפייניו האישיותיים של העורר, כי קיים סיכון גבוה להפרת תנאי שחרור.

10. כפי שציין בית המשפט קמא (השופט א' טובי), שאלת האמון שניתן ליתן בעורר היא שעומדת ביסוד החלטה לשחרור בחלופה או למעצר בפיקוח אלקטרוני, ומשלא שוכנע בית המשפט קמא כי העורר זכאי לאמון זה, לא ניתן לשחררו (בש"פ 9984/17 הועץ המשפטי לממשלה נ' פלוני, בסעיף 12 (27.12.2017)). מה גם שהחלופה שהוצעה אינה הולמת, והכל - כפי שפורט בהחלטת בית המשפט קמא.

11. יתרה מכך, הכלל הוא כי בעבירות נשק המיוחסות לעורר, לא יורה בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני אלא אם שוכנע "מטעמים מיוחדים שיירשמו" כי ניתן להסתפק בכך בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו הייחודיות של הנאשם (סעיף 22(ב)(1) לחוק).

12. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, ד' בתשרי התשע"ט (13.9.2018).

ש ו פ ט
